

Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Romańskiej

Informator
o egzaminie licencjackim
i seminariach licencjackich
Italianistyka

Rok akademicki 2023/2024

SPIS TREŚCI

I. Zasady organizacji egzaminu licencjackiego	3
1. Warunki przystąpienia do egzaminu	3
2. Forma egzaminu	3
3. Wybór zakresu tematycznego	3
4. Skład komisji licencjackiej	3
5. Przebieg egzaminu licencjackiego	3
6. Kryteria oceny egzaminu licencjackiego	3
II. Zasady organizacji seminariów oraz redagowania prac licencjackich	5
1. Sposób i terminy zapisów na seminaria	5
2. Prace licencjackie	5
III. Seminaria proponowane w roku akademickim 2023/2024	6
1. Seminarium literaturoznawczo-historyczne	6
1.1. Prowadzący	6
1.2. Tematyka seminarium	6
1.3. Problematyka seminarium	6
1.4. Przykładowe tematy prac licencjackich	6
1.5. Podstawowa bibliografia	6
1.6. Kryteria naboru	7
IV. Zakresy tematyczne proponowane w roku akademickim 2023/2024	8
1. Historia i kultura Włoch	8
1.1. Zakres: „Storia, paesaggio agricolo e cultura enogastronomica delle regioni italiane”	8
1.2. Zakres: „Dalla Restaurazione all’Età umbertina”	9
2. Językoznawstwo	9
2.1. Zakres: „Linguistica italiana: classi di suoni, relazioni di strutture e relazioni di significato (fonetica, sintassi e semantica)”	9
3. Literatura włoska	10
3.1. Zakres: „Dante e La Divina Commedia”	10
3.2. Zakres: „Letteratura dell’Ottocento – Ugo Foscolo, Alessandro Manzoni e Giacomo Leopardi”	12
3.3. Zakres: „Letteratura del Novecento – Dino Buzzati e Italo Calvino”	13

I. Zasady organizacji egzaminu licencjackiego

1. Warunki przystąpienia do egzaminu

- a) zaliczenie wszystkich przedmiotów obowiązkowych i praktyk zawodowych objętych programem studiów oraz uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS;
- b) uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej za pracę dyplomową.

2. Forma egzaminu

Egzamin licencjacki przeprowadzany jest w formie ustnej. Egzamin składa się z trzech pytań, z których pierwsze dotyczy pracy licencjackiej (dyplomowej) (jej tematyki, założeń badawczych, przyjętej metodologii, wniosków, bibliografii, kontekstów – zob. rozdział III), a kolejne dwa odnoszą się do wybranego przez studenta zakresu tematycznego (zob. rozdział IV).

Rozmowa na temat pracy licencjackiej (pytanie pierwsze) odbywa się w języku, w jakim została napisana praca; odpowiedź na pozostałe dwa pytania – w języku włoskim.

3. Wybór zakresu tematycznego

Studentowi przysługuje prawo wyboru zakresu tematycznego; wybór musi zostać dokonany najpóźniej dwa miesiące przed terminem egzaminu.

Zakresy opisano w niniejszym informatorze licencjackim w rozdziale IV.

4. Skład komisji licencjackiej

Skład komisji podawany jest do wiadomości studentów najpóźniej 6 tygodni przed planowanym egzaminem. Komisję tworzą promotor, recenzent i przewodniczący komisji, a w określonych przypadkach – także egzaminator.

5. Przebieg egzaminu licencjackiego

- a) Student losuje dwa pytania, następnie przygotowuje się do odpowiedzi przez około 15 minut.
- b) W czasie egzaminu student odpowiada najpierw na pytanie związane z pracą licencjacką (w języku, w którym została napisana praca), następnie na dwa pytania dotyczące uprzednio wybranego przez studenta zakresu tematycznego (w języku specjalności).
- c) Wyniki ogłaszane są w tym samym dniu po przeegzaminowaniu wszystkich studentów zdających egzamin w danej komisji.

6. Kryteria oceny egzaminu licencjackiego

- a) Egzamin licencjacki przeprowadzany jest w formie ustnej. Student winien wykazać się znajomością języka specjalności na poziomie C1 wg *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego* oraz znajomością terminologii z odpowiedniego zakresu tematycznego niezbędnej do odpowiedzi na zadane pytania (w języku specjalności i w języku polskim).
- b) Na egzaminie wymagana jest wiedza dotycząca wybranego zakresu materiału, a także umiejętność prezentacji zagadnienia z danej tematyki. Student odpowiada na zadane pytania, porządkując i rozwijając poszczególne elementy zagadnienia, podkreślając znaczące treści, a

także podając odpowiednie przykłady i kończąc swój wywód stosownym wnioskiem. Wypowiedź powinna być płynna, a w odpowiedzi na pytania i ewentualne zastrzeżenia komisji egzaminacyjnej student powinien wykazać się spontaniczną reakcją językową.

c) Za odpowiedzi na egzaminie można otrzymać maksymalnie 40 punktów. Ocena merytorycznej odpowiedzi na każde z trzech pytań pozwala na uzyskanie maksymalnie 25 punktów (zob. Tabela nr 1), pozostałych 15 punktów służy ocenie całości wypowiedzi ustnej pod kątem sprawności opisanych w Tabeli nr 2.

Tabela nr 1. Kryteria oceny merytorycznej strony wypowiedzi	
Treść: zgodność z pytaniem, stopień wyczerpania tematu, wielostronność ujęcia tematu, przytoczenie odpowiednich przykładów	18 p. (3 x 6 p.)
Struktura wypowiedzi: umiejętność syntetycznego/analitycznego ujęcia, klarowny plan, podsumowanie	3 p.
Oryginalność: bogata, interesująca treść wypowiedzi, niebanalne obserwacje, umiejętność szerszego spojrzenia na omawiany problem	4 p.

Tabela nr 2. Kryteria oceny językowej strony wypowiedzi	
Kompetencja językowa: słownictwo i terminologia, składnia, morfologia, fonetyka, prozodia	0-8 pkt
Kompetencja dyskursywna: odpowiedni rejestr wypowiedzi, spójność	0-4 pkt
Kompetencja interakcyjna: spontaniczna i płynna rozmowa z komisją	0-3 pkt

d) Całościową ocenę z egzaminu wylicza się następująco:

0-19 pkt: 2,0

20-24 pkt: 3,0

25-27 pkt: 3,5

28-30 pkt: 4,0

31-34 pkt: 4,5

35-40 pkt: 5,0

II. Zasady organizacji seminariów oraz redagowania prac licencjackich

1. Sposób i terminy zapisów na seminaria

W roku akademickim 2022/2023 na italianistyce prowadzone jest jedno seminarium licencjackie.

2. Prace licencjackie

a) W ramach seminariów licencjackich na specjalności italianistyka mogą powstawać prace licencjackie w formie opisowego lub analitycznego opracowania wybranego zagadnienia lub tekstu (literaturoznawstwo; wiedza o historii i kulturze Włoch; językoznawstwo; przekładoznawstwo – w zależności od tematyki seminarium licencjackiego).

b) Prace licencjackie mogą powstawać w języku polskim lub w języku specjalności w zależności od tematyki i formuły seminarium oraz zaleceń prowadzącego, zgodnie z Uchwałą nr 76/2022 Rady Wydziału Filologicznego UWr. z dn. 24 maja 2022 r.

c) Objętość pracy licencjackiej ma wynosić od 55 do 70 tys. znaków. Praca napisana w języku polskim zawiera stronę tytułową, streszczenie i słowa kluczowe w języku polskim, włoskim i angielskim. Praca napisana w języku włoskim zawiera stronę tytułową, streszczenie i słowa kluczowe w języku polskim i włoskim.

d) Studenci przebywający w semestrze 5. poza uczelnią w ramach programu Erasmus+ zaliczają seminarium licencjackie jako różnicę programową w porozumieniu z prowadzącym seminarium. Zaleca się uzgodnienie tematu pracy przed wyjazdem na stypendium.

III. Seminaria proponowane w roku akademickim 2023/2024

1. Seminarium literaturoznawczo-historyczne

1.1. Prowadzący

dr Gabriele La Rosa

1.2. Tematyka seminarium

Związki włoskiej literatury z kinem, telewizją i muzyką

1.3. Problematyka seminarium

Seminarium jest poświęcone związkom włoskiej literatury z kinem, telewizją i muzyką. W trakcie zajęć będą analizowane wybrane teksty literackie i ich ekranizacje kinowe albo telewizyjne.

Autorzy: Pier Paolo Pasolini, Italo Svevo, Luigi Pirandello, Leonardo Sciascia, Alberto Moravia, Italo Calvino, Umberto Eco, Antonio Tabucchi.

Reżyserzy: Vittorio De Sica, Federico Fellini, Pier Paolo Pasolini, Dino Risi, Elio Petri, Mario Monicelli, Francesco Rosi, Giuseppe Tornatore, Dario Argento.

W ramach przygotowania pracy dyplomowej, student będzie miał wybór tekstu włoskiej literatury lub filmu (zaakceptowany przez wykładowcę). Będzie przeprowadzał analizę porównawczą tekstu i ekranizacji z wykorzystaniem narzędzi właściwych komparatystyce lub też będzie analizował dzieło sztuki filmowej, wyszukując w nim nawiązania do włoskiej literatury. Przedmiotem badań będą mogły być także komiksy (np. Diabolik, Dylan Dog, Martin Mystere, Nathan Never, Tex, Topolino), filmy rysunkowe i teksty piosenek (takich autorów jak Fabrizio De Andrè, Lucio Battisti, Franco Battiato). Student może także analizować wybrane polskie filmy związane z literaturą włoską.

1.4. Przykładowe tematy prac licencjackich

Temat śmierci w powieści *Il Gattopardo* (Giuseppe Tomasi di Lampedusa) i ekranizacji Luchina Viscontiego

Il Commissario Montalbano (Andrea Camilleri) między powieścią a telewizją

Temat czasu w powieści *Il deserto dei Tartari* Dina Buzzatiego i jej ekranizacji Valeria Zurliniego

Temat samotności w *Novecento* (Alessandro Baricco) i ekranizacji Giuseppe Tornatore

1.5. Podstawowa bibliografia

ECO U., *Jak napisać pracę dyplomową. Poradnik dla humanistów*, przekł. Grażyna Jurkowlaniec, Warszawa 2007.

FUMAGALLI A., *I vestiti nuovi del narratore. L'adattamento da letteratura a cinema*, Milano 2004.

GAMBARELLI G., Z. Łucki, *Jak przygotować pracę dyplomową lub doktorską*, Kraków 2001.

MANZOLI G., *Cinema e letteratura*, Roma 2003.

MICZKA T., *Kino włoskie, słowo/obraz terytoria*, Gdańsk 2009.

MILLER-KLEJSA A., A. GAŁKOWSKI, (red.). (2012). *Od Boccaccia do Tabucchiego. Adaptacje literatury włoskiej*. Warszawa: Fundacja Kino.

- MILLER-KLEJSA A., A. GAŁKOWSKI, (red.). (2012). *Od Manzoni do Maraini. Ekranizacje literatury włoskiej*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- MILLER-KLEJSA A., M. WOŹNIAK, (red.) (2014). *Polsko-włoskie kontakty filmowe. Topika, koprodukcje, recepcja*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Wydawnictwo Biblioteki Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej.
- MILLER-KLEJSA A., D. DĄBROWSKA, (red.). *Kino włoskie po 1980*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2018.
- PERNIOLA I. (a cura di.), *Cinema e letteratura. Percorsi di confine*, Venezia 2002.
- SALWA P. (red.), *Historia literatury włoskiej*, Warszawa 1997.
- TINAZZI G., *Cinema e letteratura*, Venezia 2007.
- ŻABOKLICKI K., *Historia literatury włoskiej*, Warszawa 2008.

1.6. Kryteria naboru

Seminarium dla wszystkich studentów III roku italianistyki.

IV. Zakresy tematyczne proponowane w roku akademickim 2023/2024

Student wybiera zakres najpóźniej dwa miesiące przed egzaminem.

1. Historia i kultura Włoch

1.1. Zakres: „*Storia, paesaggio agricolo e cultura enogastronomica delle regioni italiane*”

1.1.1. Zagadnienia

- a) La cucina dell'antica Roma
- b) Cibi e bevande delle regioni alpine
- c) Influssi asburgici sulla cucina del nord Italia
- d) Prodotti d'oltremare e zuppe di pesce nella dieta mediterranea
- e) La cucina padana
- f) Paesaggio collinare, prodotti tipici e zone vinicole particolarmente rinomate
- g) Biscotti d'ogni giorno, dolci natalizi e pasquali
- h) La dominazione araba e la cucina siciliana
- i) Formaggi e salumi fra allevamento e pastorizia
- j) Folclore gastronomico delle regioni italiane
- k) La cultura gastronomica del „continente” sardo

1.1.2. Przykładowe pytania

- a) Le trasformazioni del paesaggio agricolo in epoca romana e le caratteristiche della cucina dell'Antica Roma
- b) Condizioni climatiche, colture arboree, allevamento e loro influsso sulla cucina delle zone alpine
- c) Sagre gastronomiche italiane, fra storia, religione e cultura
- d) La Pianura padana, le sue risorse idrogeologiche e la cucina della „bassa”
- e) La presenza delle pietanze mitteleuropee nella cucina triestina
- f) Gli arabi in Sicilia: la trasformazione del paesaggio agricolo e l'eredità gastronomica

1.1.3. Bibliografia

Ortona Sandro (1986): *Il paesaggio umano*, in „Il Disegno della Terra. Geografia generale e Italia”, Cusano Milanino: Markes

Radicchi Sandra, Filippone Antonella (2014): *Il Buongustare. Corso di enogastronomia d'Italia*. Milano: Loescher

Iacovoni Gabriella, Persiani Nadia, Fiorentino Barbara (2004): *Buon appetito! Tra lingua italiana e cucina regionale*. Roma: Bonacci

Molinari Pradelli Alessandro (2013): *La cucina regionale italiana in oltre 5000 ricette*. Roma: New Compton Editori

1.2. Zakres: „Dalla Restaurazione all’Età umbertina”

1.2.1. Zagadnienia

- a) Santa Alleanza ed egemonia asburgica nella Penisola dopo il 1815.
- b) I moti rivoluzionari del 1820/21 e 1830/31.
- c) La Giovine Italia e il repubblicanesimo mazziniano.
- d) La guerra sardo-asburgica e la Repubblica Romana, 1848/49.
- e) La geopolitica di Luigi Napoleone e il “connubio” Cavour-Rattazzi.
- f) La Seconda guerra d’indipendenza e la Spedizione dei Mille.
- g) Il primo decennio del Regno d’Italia fino alla presa di Roma.
- h) Politiche centralizzatrici fino al 1878.
- i) Alleanze militari e politica interna nell’Età umbertina.
- j) Gli inizi del colonialismo italiano.

1.2.2. Przykładowe pytania

- a) Annessioni territoriali e questioni dinastiche dopo il Congresso di Vienna.
- b) L’indipendentismo siciliano e la nascita del Regno delle Due Sicilie.
- c) Attività e simbolismo di Giuseppe Garibaldi.
- d) La Terza guerra d’indipendenza e il rapporto ambiguo con Napoleone III.
- e) Pio IX dal 20 settembre 1870 alla fine del pontificato.
- f) Il razzismo “scientifico” italiano del tardo Ottocento.
- g) I moti di Milano del 1898 e Gaetano Bresci.

1.2.3. Bibliografia

Gierowski Józef A. (2003): *Historia Włoch*. Wrocław-Warszawa-Kraków: Ossolineum

Angelini Giovanna (2011): *Il Risorgimento democratico*. Mediolan: Franco Angeli

Banti Alberto M. (2011): *La nazione del risorgimento*. Turyn: Einaudi

De Francesco Antonino (2011): *L’Italia di Bonaparte. Politica, statualità e nazione nella penisola tra due rivoluzioni, 1796-1821*. Turyn: UTET

2. Językoznawstwo

2.1. Zakres: „Linguistica italiana: classi di suoni, relazioni di strutture e relazioni di significato (fonetica, sintassi e semantica)”

2.1.1. Zagadnienia

- a) Composizionalità delle strutture frasali
- b) Tipologia e funzione dei sintagmi dell’italiano
- c) Asse paradigmatico, asse sintagmatico e accordo morfosintattico in italiano
- d) Strutture sintattiche, tema, rema e focus della frase
- e) Relazioni semantiche del lessico italiano, figure retoriche del mutamento semantico
- f) Comprensione dei suoni e processi articolatori.

2.1.2. Przykładowe pytania

- a) I meccanismi della distinzione fonologica in italiano
- b) Foni e fonemi italiani: differenze, sovrapposizione e confini
- c) Varietà e mutazioni morfologiche dell'aggettivo italiano
- d) La categoria nominale del numero in italiano
- e) L'idea di futuro nei tempi verbali dell'italiano
- f) Dislocazioni e frase scissa
- g) La metonimia come meccanismo di mutamento semantico.

2.1.3. Bibliografia

YULE George (2008): *Introduzione alla linguistica*. Bologna: il Mulino.

GOBBER Giovanni, Morani Moreno (2010): *Linguistica generale*. Milano: McGraw-Hill.

BERRUTO Gaetano (2015): *Linguistica generale. Un corso introduttivo*. Torino: Utet.

GRAFFI Giorgio, Scalise Sergio (2015): *La lingua e il linguaggio*. Bologna: il Mulino.

SIMONE Raffaele (2013): *Nuovi fondamenti di linguistica*. Milano: McGraw-Hill.

BONOMI Ilaria, Masini Andrea, Morgana Silvia, Piotti Mario (2010): *Elementi di linguistica italiana*. Roma: Carocci.

DARDANO Maurizio (2018): *Nuovo manuale di linguistica italiana*. Bologna: Zanichelli.

3. Literatura włoska

3.1. Zakres: „Dante e La Divina Commedia”

3.1.1. Zagadnienia

- a) Vita ed opere di Dante Alighieri
- b) La poetica di Dante
- c) *Il Convivio* II, 1 “I quattro sensi della scrittura”
- d) *La Divina Commedia*: struttura, contrappasso
- e) *Inferno*, *Purgatorio*, *Paradiso* (canti scelti)

Inferno

- Canto I, “Lo smarrimento di Dante”, “Le tre fiere”, “Virgilio”
- Canto II, “Le tre donne”
- Canto III, “La porta dell’inferno”, “Gli ignavi”, “Caronte”
- Canto IV, “Il Limbo”, “Poeti e filosofi”
- Canto V, “Minosse”, “I lussuriosi: Paolo e Francesca”
- Canto VI, “Cerbero”, “Ciaccio”
- Canto VII, “Pluto il gran nemico”, “Avari e prodighi”
- Canto VIII, “Flegias”, “Stige” “Iracondi:Filippo Argenti”
- Canto X, “La città di Dite”, “Eretici: Farinata degli Uberti, Cavalcanti padre”
- Canto XIII, “Suicidi: Pier della Vigna”
- Canto XIV, “Bestemmiatori: Capaneo”
- Canto XV, “Brunetto Latini”

- Canto XXIV-XXV, "Ladri: il centauro Caco, Vanni Fucci"
- Canto XXVI, "La bolgia dei consiglieri fraudolenti", "Ulisse"
- Canto XXVIII, "I seminatori di discordia: Maometto, Bertran de Born"
- Canto XXXI, Il Pozzo dei giganti
- Canto XXXIII, "Il Cocito", "l'Antenora", "Il Conte Ugolino", "Invettiva contro Pisa"
- Canto XXXIV, "la Giudecca", "Lucifero", "natural burella"

Purgatorio

- Canto I, "Antipurgatorio", "Arrivo della anime sulla spiaggia", "Catone Uticense"
- Canto III, "Gli scomunicati", "Manfredi", "Federico II di Svevia"
- Canto V, "Rimprovero di Virgilio", "I morti per forza", "Jacopo del Cassero", "Bonconte da Montefeltro", "Pia de' Tolomei"
- Canto VI, "Ghino di Tacco", "Sordello da Goito", "Invettiva: Ahi serva Italia"

Paradiso

- Canto I, "Trasumanazione"
- Canto XVII, "Profezie di Cacciaguida"
- Canto XXXIII, "Visione di Dio"

- f) La fortuna di Dante in Polonia: Dante dei romantici, ispirazioni, traduzioni (le più importanti e le più recenti)
- g) L'anniversario dei 700 anni della morte di Dante (2021): eventi e pubblicazioni, in Italia e in Polonia

3.1.2. Przykładowe pytania

- a) In che consistono i "quattro sensi della scrittura" di cui parla Dante nel *Convivio* e come si applicano alla *Divina Commedia* (fare qualche esempio)?
- b) Analisi della struttura dell'*Inferno* di Dante
- c) Significato ed esempi di "contrappasso"
- d) Descrizione dei personaggi mitologici presenti nell'*Inferno*
- e) Analisi di versi scelti dei canti in oggetto dell'*Inferno* o altre cantiche
- f) Paragona sotto alcuni aspetti le traduzioni di Edward Porębowicz e Agnieszka Kuciak.

3.1.3. Bibliografia

- G. BALDI - S. GIUSSO - M. RAZETTI - G. ZACCARIA, *Dal testo alla storia, dalla storia al testo*, Paravia, Torino 1995.
- P. DI SACCO, *Le basi della letteratura. Dal Medioevo al Rinascimento*, Mondadori, Milano 2007.
- G. FERRONI, A. CORTELLESA, *Storia e testi della letteratura italiana*, Einaudi, Milano 2008.
- A. KUCIAK, *Dante romantyków: recepcja Boskiej Komedii u Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego i Norwida*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2003.
- M. MAŚLANKA-SORO, *Tragizm w Komedii Dantego*, UNIVERSITAS, Kraków 2010.
- A. PIWKO, *Rękopiśmiennie przekłady Boskiej Komedii Dantego Alighieri we Wrocławiu, Breslavia-Bassa Slesia e la cultura mediterranea* a cura di Justyna Łukaszewicz e Daniel Słapek, Edizioni dell'Orso, Alessandria 2017, pp. 47-58.
- P. SALWA, *Historia literatury włoskiej*, Semper, Warszawa 2007.
- G. TORNOTTI, *La mente innamorata: Dante, Divina Commedia*, Mondadori, Milano 2005.
- K. ŻABOKLIICKI, *Historia literatury włoskiej*, PWN, Warszawa 2008.

3.2. Zakres: „Letteratura dell'Ottocento – Ugo Foscolo, Alessandro Manzoni e Giacomo Leopardi”

3.2.1. Zagadnienia

- a) Niccolò Ugo Foscolo e la figura moderna del letterato
- b) Vita ed opere di Alessandro Manzoni
- c) La poetica di Manzoni
- d) Il romanzo storico
- e) Genesi de *I promessi sposi*
- f) Trama e struttura de *I promessi sposi* (soprattutto in base ai capitoli: 1, 3, 8-10, 20-26, 34-38)
- g) Vita di Giacomo Leopardi
- h) La poetica di Leopardi
- i) *L'infinito*, *Alla luna*, *Il sabato del villaggio*
- j) *Operette morali* (*Dialogo di un venditore di almanacchi e di un passeggiere*; *Dialogo della Natura e di un Islandese*)

3.2.2. Przykładowe pytania

- a) Italiano per scelta: il concetto di “patria” nella prosa e nei versi di Ugo Foscolo
- b) La figura di Napoleone nella letteratura italiana del primo Ottocento con particolare attenzione all'opera di Ugo Foscolo
- c) Funzione della “provvida sventura” ne *I promessi sposi* e nella poetica manzoniana
- d) Il Seicento: il secolo protagonista del romanzo
- e) Il personaggio della Monaca di Monza dal *Fermo e Lucia* alla Quarantina.
- f) L'invenzione dell'anonimo
- g) Personaggi storici e personaggi letterari de *I promessi sposi*
- h) Analisi del carattere di Don Abbondio e del ruolo svolto dal personaggio nella trama
- i) Che differenza c'è tra il “pessimismo storico” e il “pessimismo cosmico” nell'opera leopardiana?
- j) Aspetti filosofici nelle operette morali
- k) Analisi della poesia *L'infinito*

3.2.3. Bibliografia

- P.E. BALBONI, M. CADORNA, *Storia e testi di letteratura italiana per stranieri*, Guerra, Perugia 2002.
- G. BALDI - S. GIUSSO – M. RAZETTI – G. ZACCARIA, *Dal testo alla storia, dalla storia al testo*, Paravia, Torino 1995.
- G. FERRONI, A. CORTELLESA, *Storia e testi della letteratura italiana*, Einaudi, Milano 2008.
- P. SALWA, *Historia literatury włoskiej*, Semper, Warszawa 2007.
- K. ŻABOKLIICKI, *Historia literatury włoskiej*, PWN, Warszawa 2008.

3.3. Zakres: „Letteratura del Novecento – Dino Buzzati e Italo Calvino”

3.3.1. Zagadnienia

- a) Vita ed opere Dino Buzzati
- b) Romanzo *Il deserto dei Tartari*
- c) Racconti scelti: *Racconto di Natale*, *Ragazza che precipita*, *I sette piani*, *Il corridoio del grande albergo*, *I due autisti*, *I sette messaggeri*
- d) Vita e opere di Italo Calvino
- e) Marcovaldo ovvero le stagioni in città
- f) *Il Visconte dimezzato*
- g) *Se una notte d'inverno un viaggiatore*
- h) *Le città invisibili*
- i) Lezioni americane (1. La leggerezza)

3.3.2. Przykładowe pytania

- a) Aspetti surrealistici nell'opera di Buzzati
- b) L'aspetto della comunicazione ne *Le città invisibili*
- c) La funzione della letteratura per Calvino
- d) Il tema dell'incompletezza dell'uomo nel romanzo *Il Visconte dimezzato*
- e) Il senso della lettura e metatestualità in *Se una notte d'inverno un viaggiatore*
- f) Alienazione e lavoro in *Marcovaldo*

3.3.3. Bibliografia

- P.E. BALBONI, M. CADORNA, *Storia e testi di letteratura italiana per stranieri*, Guerra, Perugia 2002.
- G. BALDI - S. GIUSSO – M. RAZETTI – G. ZACCARIA, *Dal testo alla storia, dalla storia al testo*, Paravia, Torino 1995.
- G. FERRONI, A. CORTELLESA, *Storia e testi della letteratura italiana*, Einaudi, Milano 2008.
- P. SALWA, *Historia literatury włoskiej*, Semper, Warszawa 2007.
- K. ŻABOKLIICKI, *Historia literatury włoskiej*, PWN, Warszawa 2008.